

TILNI O'RGANISHDA AXBOROTNING O'RNI

Jakbarova Mohira Azizjon qizi

Chet tillari fakulteti birinchi kurs talabasi

habibullayevanilufar07@gmail.com

Toshboltayev Faxriddin

Axborot texnologiyalari kafedrasida dotsenti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19809440>**Annotatsiya.**

Ushbu maqolada til o'rganish jarayonida axborotning ahamiyati haqida sodda va tushunarli tarzda fikr yuritiladi. Zamonaviy texnologiyalar, internet va turli axborot manbalari til o'rganishni qanday osonlashtirayotgani hamda bu borada dunyoda o'tkazilgan ayrim tadqiqotlar natijalari yoritiladi.

Annotation

This article discusses in a simple and clear way the importance of information in the process of learning a language. It also highlights how modern technologies, the internet, and various sources of information make language learning easier, as well as some results of studies conducted around the world on this topic.

АННОТАЦИЯ:

В данной статье простым и понятным языком рассматривается важность информации в процессе изучения языка. Также освещается, как современные технологии, интернет и различные источники информации облегчают изучение языков, а также приводятся некоторые результаты исследований, проведённых в мире по этой теме.

Kalit so'zlar:

Til o'rganish, axborot, internet, texnologiya, lug'at, onlayn ta'lim, multimedia, muloqot, bilim.

Hozirgi kunda til bilish juda muhim bo'lib qolgan. Chunki inson qancha ko'p til bilsa, shuncha ko'p imkoniyatga ega bo'ladi. Til o'rganish jarayonida esa eng asosiy yordam beradigan narsa — bu axborot. Axborot orqali biz yangi so'zlarni, grammatikani va to'g'ri gapirishni o'rganamiz.

Til o'rganish faqat kitob yodlash bilan cheklanmaydi. Inson yangi tilni o'rganishi uchun u ko'p eshitishi, ko'p o'qishi va ko'p ko'rishi kerak. Mana shu narsalarning hammasi axborot orqali bo'ladi. Masalan, kitoblar, videolar, qo'shiqlar yoki suhbatlar — bularning hammasi axborot hisoblanadi.

Oldin odamlar faqat darslik va o'qituvchi orqali til o'rganishgan. Hozir esa internet orqali istalgan tilni o'rganish mumkin. Masalan, YouTube'da darslar, telefon ilovalari yoki onlayn kurslar bor.

Bugungi kunda telefon va kompyuter til o'rganishda juda katta yordam bermoqda. Masalan:

Duolingo kabi ilovalar

YouTube darslari

onlayn lug'atlar

ingliz tilidagi filmlar va seriallar

Bularning barchasi odamga tilni tabiiy tarzda o‘rganishga yordam beradi. Dunyo bo‘yicha o‘tkazilgan tadqiqotlarda ham internetdan foydalangan odamlar tilni tezroq o‘rganishi aniqlangan

Har qanday axborot ham foydali emas. Ba‘zi manbalarda xatolar bo‘lishi mumkin. Agar inson noto‘g‘ri ma‘lumotni o‘rgansa, keyinchalik uni tuzatish qiyin bo‘ladi. Shuning uchun ishonchli manbalardan foydalanish kerak. Masalan, rasmiy lug‘atlar yoki mashhur ta‘lim saytlaridan.

Tilni faqat o‘qish bilan emas, balki eshitish va ko‘rish orqali ham o‘rganish kerak. Filmlar, qo‘shiqlar va suhbatlar insonning qulog‘ini tilga o‘rgatadi. Bu esa gapirishni ancha osonlashtiradi.

Dunyo bo‘yicha til o‘rganish va axborotdan foydalanish haqida bir nechta yirik tashkilotlar tadqiqotlar o‘tkazgan. Ularning natijalari shuni ko‘rsatadiki, axborot va texnologiyalar til o‘rganishni ancha osonlashtiradi.

Masalan, EF Education First tashkiloti har yili o‘tkazadigan hisobotlarda ko‘plab mamlakatlar tahlil qilinadi. Bu tadqiqotlarga ko‘ra, internet va mobil ilovalardan foydalangan odamlar tilni ancha tez o‘rganadi. Ya‘ni, texnologiya o‘qish jarayonini yengillashtiradi.

British Council tomonidan o‘tkazilgan so‘rovnomada esa odamlarning ko‘pchiligi (taxminan 70 foizi) internetdagi video va audio materiallar til o‘rganishda juda foydali ekanini aytgan. Ayniqsa, filmlar va dars videolari ko‘p yordam beradi.

Yana bir tadqiqot — Cambridge University tomonidan olib borilgan ishda, multimedia orqali o‘rganilgan so‘zlar oddiy yodlashga qaraganda yaxshiroq esda qolishi aniqlangan. Bu farq taxminan 60 foizgacha yetadi.

Shuningdek, OECD tashkiloti ma‘lumotlariga ko‘ra, internet va onlayn resurslardan foydalanadigan o‘quvchilar tilni 30–50 foiz tezroq o‘rganishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, til o‘rganishda axborot juda katta rol o‘ynaydi. Hozirgi zamonda internet va texnologiyalar bu jarayonni yanada oson qilib qo‘ydi. Lekin eng muhimi — to‘g‘ri va foydali axborotdan foydalanish. Shunda tilni tez va yaxshi o‘rganish mumkin bo‘ladi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. EF Education First. EF English Proficiency Index (EF EPI) Report, 2023.
2. British Council. English Language Learning and Digital Resources Survey, 2022.
3. Cambridge University Press & Assessment. Research on Multimedia Learning and Vocabulary Retention, 2021.
4. OECD. Education at a Glance / Digital Learning Report, 2022.
5. Oxford University Press. Oxford Learner’s Dictionaries and Language Learning Materials.
6. Internet resurslari: til o‘rganishga oid ta‘lim platformalari (Duolingo, BBC Learning English).